



مرکز مجاز امام صادق (ع)

## اصول الفقه (عام و خاص)

المجمل و المبین

جلسه ۱۵۲

استاد نجار زاده

### مجمل و مبین:

#### تعریف:

مشهور گفته‌اند که مجمل: آن است که دلالتش واضح نباشد؛ این تعریف را مصنف از آن جهت که تعریف حقیقی نیست مورد نقاش قرار نمی‌دهد؛ ولی خود مصنف می‌فرماید: مجمل آن فعل یا قولی است که ظهوری نداشته باشد.

#### نکته:

۱. مجمل شامل فعل و قول می‌شود.

۲. مبین شامل نص و ظاهر می‌شود.

#### مثال:

مثلاً امام علیه الصلوة و السلام در مقابل کسی که از وی تقیه می‌فرماید یا احتمال تقیه داده می‌شود وضوء می‌گیرند؛ در این صورت دو احتمال وجود دارد: امکان دارد که از روی تقیه بوده؛ لذا نتوان از آن حکم وضوء را کشف کرد و امکان دارد که از روی تقیه نبوده و حکم واقعی را انجام می‌داده است؛ لذا می‌توان از آن وضوء حکم شرعی را کشف کرد؛ پس این فعل مجمل است.

امام علیه الصلوة و السلام «جلسه استراحت» را انجام می‌دهد و ما نمی‌دانیم این فعل بر نحو وجوب و

لزوم بوده یا استحباباً انجام گردیده؛ لذا از این جهت مجمل است؛ اگرچه از ناحیه دلالتش بر جواز فعل در مقابل حرمت مبین می‌باشد.